

Ziemassvētku eglīte Ņudžersijas latviešu skolā

Skolas uzvedums un ieskats eglītes norisē apskatāms šajā YouTube saitē:

https://youtu.be/APYe_bf1Ag

Līvija Medne

Skolas Ziemassvētku eglīte iesākās ar mācītāja Jura Saivara vadīto dievkalpojumu. Šoreiz bija pieteikts, ka skolas paši jaunākie – pirmsskolnieki, bija īpaši iemācījušies dziesmas “Klusa nakts, svēta nakts” pirmo pantiņu divās dažādās melodijās. Satraukums, un pat mazliet bailes, bija redzamas pirmsskolnieku Zandas Atkinson, Alda Bunga un Lailas Drulles sejās, jo stāties skolas un svētku viesu priekšā vieniem pašiem bija nopietns izaicinājums. Mācītājs Saivars savā uzrunā stāstīja par šīs, visiem tagad zināmās un iemīļotās, Ziemassvētku dziesmas vēsturi. Atšķirībā no mūsdienām, kad mūzika mums ir visapkārt un klausāma dažādos veidos, tā nebija tik pieejama tajos laikos, kad tika sacerēta “Klusa nakts, svēta nakts”. Izrādās, ka šo dziesmu sarakstīja 1818. gadā maza Austrijas ciemata mācītājs Josefs Mors un ērģelnieks Francis Grūbers, kas reiz ieputināti pie peļu sagrauztām ērģelēm, tomēr nolēma, ka uz svētkiem kāda dziesma jā sacer. Mācītājs lika priekšā dzejoli, ko bija uzrakstījis pirms diviem gadiem un ērģelniekam nācās sacerēt melodiju, ko svētku vakarā varēja nospēlēt uz ģitāras. Šī dziesma varbūt būtu aizmirsta, ja ērģeļu meistars vairākus mēnešus vēlāk nebūtu šīs nošu lapas paņēmis līdz uz pilsētu, kur tā tikai iekļauta Ziemassvētku repertuārā un izplatījās Vācijā un tālāk Ziemeļeiropā. Toreiz pagāja 20 gadi līdz “Klusa nakts, svēta nakts” nonāca līdz Ņujorkai, kur to vēl 25 gadus dziedāja vāciski pirms tulkkojuma angļu valodā. Jāpiekrīt mācītājam Saivaram, ka ir “brīnišķīgi, ka mēs vēl aizvien dziedam šo dziesmu”. Pēc šī sprediķa, pirmsskolnieki vēlreiz iesāka šo dziesmu, bet šoreiz jau daudz drošāk, it sevišķi, jo visa draudze pievienojās pārējo pantu dziedāšanā.

Pēc dievkalpojuma visi klātesošie devās uz lejas telpām, kur valdīja pavisam cita gaisotne: Ziemassvētku sagaidīšana latviešu viensētā. Ar tehnoloģijas palīdzību Jāņa Grigaliniča-Lejas izkārtotumā, visiem bija sniegotas dienas sajūta, jo fonā “sniga sniegs” un tas mijās ar sniegota meža skatiem. Viensētas saimes lomās bija iejutušies 6. – 8. klašu skolnieki, visi ģērbusies tautastērpos. Skatuves centrā bija lielais svētku galds un ap to rosījās mājas saime: kāds aizdedza sveces, citi pušķoja eglīti, vēl citi cēla galdā svētku mielastu. Ziemassvētku tautasdziesmas, ko viens pēc otra aizraujoša stāstījuma veidā skaitīja saimes locekļi, bija sakārtotas burvīgā virknē, kopā savīdamas Ziemassvētku gaidīšanas laiku, Dieva laišanu istabā un svētku maltīti. Ziemassvētku dziesmas līdz dziedāt aicināja visus klātesošos, kas radīja brīnišķīgu kopsajūtu. Tās vēl skanīgākas radīja Lailas Mednes ģitāras un Gunas Panteles vijoles spēle. Protams, neizpalika arī ķekatnieki. Skolnieki no pirmsskolas līdz 5. klasei ieradās saimes mājā, aicinot saimniekus saņemt danču bērnus. Saimes tēvs aicināja budēļus istabā: bija sanākuši lāči, vilki, zaķi, kaķi, kazas, vistas, pūces, suņi un citi zvēri, kā arī čigāni. Ķekatni izrādīja vairākas Ziemassvētku rotaļas. Paši jaunākie ķekatnieki (pirmsskola – 1. klasei) ar īstu sparū izgāja iemīļotajā “Vilks un kaza” rotaļā, kas arī pašiem acīmredzami sagādāja lielu prieku. Saimniece un meitas cienāja ķekatniekus un tie, labi paēduši, devās tālāk. Arī saime atvadījās no budēļiem, kas noslēdza svētku uzvedumu. Liels paldies skolotājām Ievai Kreicheltei, Liene Teterei, Lailai Mednei un Agnesei Nikolas, kas veidoja šo uzvedumu.

Kā eglītē pienākas, ar savu ierašanos visus iepriecināja Ziemassvētku vecītis. Viņš, tērpies baltā, garā mētelī un ar nūju rokās, tomēr bija mērojis tālo ceļu uz skolu. Katra klase skaitīja dzejoli, lai saņemtu ļoti kārotās dāvanas. Jāsaka gan, ka šogad visspilgtākais priekšnesums Ziemassvētku vecītim bija izdevies skolotājām, kas pārsteidza visus ar aizrautīgo un jestro deju “Nerejati ciema suņi”, kas kā radīta Ziemassvētku eglītei, jo stāsta par ķekatniekiem. Arī pats Ziemassvētku vecītis bija patīkami pārsteigts par tik lustīgu priekšnesumu un ļoti slavēja skolotājas.

Neizpalika bagātīgi klāts svētku pusdienu galds, loterija un mazs Ziemassvētku tirdziņš. Tā, kavējoties patīkamā gaisotnē un draudzīgā vidē, stundas paritēja nemanot. Skola skaisti savienoja Kristus dzimšanas svētkus ar latviskajām Ziemassvētku tradīcijām, radot pēcpusdienu, ko baudīja gan skolas saime, gan klātesošie viesi.